

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/98832,Obozy-dla-zolnierzy-polskich-w-Wielkiej-Brytanii-Dyskusja-wokol-nowej-ksiazka-Kr.html>
28.04.2024, 00:12

Obozy dla żołnierzy polskich w Wielkiej Brytanii. Dyskusja wokół nowej książki Krzysztofa Kaczmarckiego

Dyrektor IPN Rzeszów dr Dariusz Iwaneczko i naczelnik OBBH IPN Rzeszów dr hab. Krzysztof Kaczmarcki w krótkim wywiadzie przedstawiają najważniejsze tematy opisane w książce. Czy obozy dla polskich żołnierzy w Wielkiej Brytanii można porównywać ze słynnym miejscem odosobnienia w Berezie Kartuskiej? Na to i inne pytania najnowsza książka Krzysztofa Kaczmarckiego stara się odpowiedzieć.

„Nie tylko Rothesay. Oficerskie obozy izolacyjne oraz obóz dyscyplinarny dla żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii (1940–1943)” to nowe wydawnictwo Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie.

Tematem książki jest historia oślawionych „obozów generała Sikorskiego” na Wyspach Brytyjskich w latach 1940–1943. Rozdział pierwszy, najobszerniejszy, poświęcony jest Zgrupowaniu Oficerów Nieprzydzielonych/Samodzielnemu Obozowi Oficerskiemu/ Stacji Zbornej Oficerów w Rothesay. Omówiono w nim okoliczności utworzenia tego ośrodka w sierpniu 1940 r., jego organizację, warunki życia oficerów i wielokrotnie podejmowane próby reorganizacji – zwłaszcza tę z marca 1941 r. – oraz przyczyny likwidacji placówki w końcu 1943 r.

Autor starał się także ustalić przybliżoną liczbę oficerów, którzy w latach 1940–1943 przeszli przez obóz w Rothesay. W rozdziale drugim przedstawiono historię Podobozu/Obozu Oficerskiego w Tighnabruaich, w trzecim zaś – dzieje owianego ponurą sławą obozu dyscyplinarnego dla żołnierzy PSZ mieszczącego się najpierw w Kingledoors (od września 1940 r.), później w Shinafoot (od listopada 1940 r.) i wreszcie (od końca maja 1941 r. do likwidacji pięć miesięcy później) w Abernethy.

Uzupełnienie opracowania stanowi dwadzieścia dokumentów zamieszczonych w aneksie. Są to przede wszystkim rozkazy, plany i sprawozdania dotyczące funkcjonowania wspomnianych obozów, a także lista z nazwiskami 705 oficerów przewidzianych do przeniesienia do obozu w Rothesay, którą szef Sztabu Naczelnego Wodza płk Tadeusz Klimecki przekazał 4 listopada 1940 r. dowódcy I Korpusu Polskiego gen. Marianowi

Kukielowi, oraz sporządzony przez autora – zapewne niekompletny – obejmujący siedemdziesiąt nazwisk wykaz oficerów, którzy w latach 1940–1942 trafili do obozu w Tighnabruaich.